

فتوگرامتری رقومی

تنظریابی تصاویر رقومی و کاربردها

نویسندهان

دکتر محمد عبادی

استاد گروه فرساری و سنجش از دور

دانشکده مهندسی نقشه برداری دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

دکتر امین صداقت

استادیار گروه مهندسی نقشه برداری

دانشکده مهندسی عمران دانشگاه تبریز

پیشگفتار

فتوگرامتری به عنوان هنر، علم و فناوری تهیه اطلاعات کمی و کیفی از موقعیت، جهت، شکل و اندازه اشیاء از طریق اندازه‌گیری تصاویر اخذشده از آنها تعریف می‌شود. شروع فتوگرامتری به بیش از یک قرن قبل بر می‌گردد و تا سال‌های زیادی از تصاویر آنالوگ ثبت شده بر روی فیلم و شیشه و دستگاه‌های بزرگ و پرهزینه نوری- مکانیکی برای استخراج اطلاعات استفاده شده است. با رقمنی شدن تصاویر و ابداع رایانه‌ها، فتوگرامتری وارد عرصه جدیدی شده و فتوگرامتری رقمنی آغاز می‌شود.

در فتوگرامتری رقمنی بسیاری از مفاهیم و روش‌ها با بهره‌گیری از الگوریتم‌های پردازش تصویر و ماشین‌بینایی دستخوش تغییرهای اساسی شده و تحولات شگرفی در آن ایجاد شده است به طور که علاوه بر افزایش قابل توجه کیفیت و تنوع محصولات خروجی، سطح خودکارسازی فرآیند نیز بیشتر شده است. امروزه، فتوگرامتری رقمنی نقش بسیار مهمی در سامانه‌های اطلاعات سکانی داشته و به عنوان یکی از مهم‌ترین و مطمئن‌ترین منابع تولید داده‌های مکانی به شمار می‌رود. علاوه بر این، فتوگرامتری کاربردهای بسیار گسترده‌ای در علوم و صنایع مختلف نظیر طراحی شهری و شهر سار، مدیریت ترافیک و حمل و نقل، تشخیص و درمان بیماری‌ها در پزشکی، مدیریت منابع آب، شاوره، جنگل‌داری، باستان‌شناسی و مرمت آثار باستانی، مدیریت بحران، ساخت و پایش سازه‌های رسانی طراحی و ساخت قطعات صنعتی، کنترل و هدایت ربات‌ها و پهپادها دارد.

تاظریابی تصاویر مهم‌ترین و کلیدی‌ترین فرایند در فتوگرامتری رقمنی به منظور استخراج خودکار اطلاعات از آنها است. هدف از تاظریابی، تبیین مطابقت میان تصاویر اخذشده از موقعیت‌های مختلف به منظور توجیه تصاویر و استخراج نقاط سه‌بعدی از آنها است. فرایند تاظریابی در سال‌های اخیر با پیشرفت قابل توجهی هم جا بوده است. هدف اصلی از تدوین این کتاب تشریح اصول، مبانی، روش‌ها و کاربردهای فتوگرامتری، توانی به ویژه تاظریابی تصاویر رقمنی است. در این راستا انواع مختلف از روش‌های موجود تاظریابی تصاویر رقمنی در این کتاب مورد بررسی قرار گرفته و روش‌های جدیدی نیز که حاصل تحقیقات اخیر نوبنده‌گان است معرفی شده است. علاوه بر این ارزیابی عملی کاملی از عملکرد الگوریتم‌های مقایسه با یکدیگر انجام شده و نتایج پیاده‌سازی آنها ارائه شده است. سعی بر این بوده تا مفاهیم و جزئیات الگوریتم‌ها به زبانی ساده و با استفاده از شکل‌ها و مثال‌های متنوع ارائه شود. این کتاب به عنوان یک منبع آموزشی برای دانشجویان و متخصصان فتوگرامتری، سنجش از دور، پردازش تصویر و ماشین‌بینایی قابل استفاده است.

این کتاب در ده فصل تدوین شده است. در فصل اول تعریف فتوگرامتری و تاریخچه مختصری از آن بیان شده است. در فصل دوم کلیاتی از مهم‌ترین مفاهیم پایه و مبانی ریاضی مورد استفاده در فتوگرامتری تشریح شده است. در فصل سوم مقدمه‌ای از پردازش تصویر به عنوان

مبنای بسیاری از روش‌ها و مفاهیم مورد استفاده در فتوگرامتری رقومی بیان شده است. در فصل چهارم مقدمه‌ای از فرایند تناظریابی تصاویر رقومی بیان شده و انواع روش‌های موجود و مشکلات آنها به طور مختصر معرفی شده است. فرایند تناظریابی ناچیه‌مینا و انواع روش‌ها و معیارهای مختلف در این دسته نظیر ضریب همبستگی و تناظریابی کمترین مربuat در فصل پنجم مورد بررسی قرار گرفته و جزئیات پیاده‌سازی آنها تشریح شده است.

در فصل ششم انواع مختلف از الگوریتم‌های موجود به منظور استخراج عوارض در تصاویر رقومی در سه دسته کلی شامل عوارض نقطه‌ای، عوارض دایره‌ای و عوارض بیضی شکل تشریح شده و در این میان روش‌های جدیدی نیز به منظور کنترل کیفیت توزیع و تراکم عوارض معرفی شده است. فصل هفتم الگوریتم‌های استخراج توصیفگر به منظور تعیین مطابقت عوارض در فرایند تناظریابی معرفی شده و توصیفگرهای جدیدی با بهره‌گیری از ویژگی‌های هندسی و رادیومتریک معرفی شده است. در فصل هشتم الگوریتم‌های مقایسه عوارض برای تعیین تناظرهای و حذف اشتباخت آنها بیان شده و روش‌های جدیدی نیز برای این منظور معرفی شده است. در فصل نهم این کتاب بحث از روش‌های مطرح تناظریابی پیاده‌سازی شده و نتایج ارزیابی و مقایسه آنها در انواع مختلف از سایر هواپیماهواره‌ای تشریح شده است. درنهایت در فصل دهم مثال‌هایی عملی از کاربردهای فارم، تناظریابی در فتوگرامتری و سنجش از دور بیان شده است.

در پایان بر خود لازم می‌دانیم زمان تمام عزیزانی که در مراحل مختلف تدوین این کتاب باری کرده‌اند بسویه استادان، دانشجویان و کارمندان محترم دانشکده مهندسی نقشه‌برداری دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی و گروه مهندسی نقشه‌برداری دانشگاه تبریز و همچنین داوران و اعضای محترم شورای انتشارات دانشگاه رحمت بررسی و ویرایش کتاب را بر عهده داشته‌اند، تشکر و قدردانی کنیم. با وجود تلاش و دقت زمار فراوان در بیان صحیح و روشن مطالب کتاب، بی‌شك این کتاب به عنوان یک اثر علمی بدین ترتیب و اشتباه نخواهد بود. از این‌رو مضر آنها از خوانندگان محترم تقاضا می‌شود با پیشنهادهای ایمیل و موبایل موجب غنای بیشتر کتاب در چاپ‌های بعدی باشند.

دکتر امین صداقت

استاد دیار دانشگاه تبریز
a.sedaghat@tabrizu.ac.ir

دکتر حمید عبادی

استاد دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی
ebadi@kntu.ac.ir

فهرست مطالب

۱.....	۱- فصل اول: مقدمه
۱.....	۱-۱ مقدمه
۲.....	۱-۲ تعریف فتوگرامتری
۴.....	۱-۳ تاریخچه فتوگرامتری
۵.....	۱-۴ محصولات فتوگرامتری
۷.....	۱-۵ تناظریابی تصاویر و کاربردهای آن در فتوگرامتری رقومی
۱۰.....	۱-۶ پختار کتاب
۱۱.....	۲- فصل دوم: مفاهیم پایه و مبانی ریاضی در فتوگرامتری
۱۱.....	۲-۱ تعاریف مدرسی اسی در تصویر
۱۳.....	۲-۲ سیستم مارجنته در فتوگرامتری
۱۴.....	۲-۲-۱ سیستم ماده های نمکی
۱۶.....	۲-۲-۲ سیستم مختصات دوران
۱۶.....	۲-۲-۲ سیستم مختصات مدل
۱۸.....	۲-۴ سیستم مختصات شی
۱۸.....	۳-۲ تبدیل ها
۱۹.....	۱-۳-۲ تبدیل های دو بعدی
۱۹.....	۱-۱-۳-۲ تبدیل مشابه
۲۲.....	۲-۱-۳-۲ تبدیل افاین
۲۵.....	۳-۱-۳-۲ چند جمله ای ها
۲۶.....	۴-۱-۳-۲ تبدیل پروژکسیو
۳۰.....	۵-۱-۳-۲ تبدیل قطعه ای خطی (PL)
۳۱.....	۶-۱-۳-۲ تبدیل MQ
۳۳.....	۷-۱-۳-۲ تبدیل TPS
۳۵.....	۸-۱-۳-۲ تبدیل میانگین وزن دار (WM)
۳۶.....	۹-۱-۳-۲ روند محاسبه و ارزیابی مدل های تبدیل دو بعدی
۳۸.....	۱۰-۱-۳-۲ جمع بندی مدل های تبدیل دو بعدی
۳۹.....	۲-۳-۲ تبدیل های سه بعدی
۴۱.....	۱-۲-۳-۲ دوران سه بعدی
۴۲.....	۲-۲-۳-۲ تبدیل مشابه سه بعدی
۴۳.....	۳-۲-۳-۲ تبدیل افاین سه بعدی

۴۴	۴-۲ توجیه‌های اساسی در فتوگرامتری
۴۵	۱-۴-۲ توجیه داخلی
۴۶	۲-۴-۲ توجیه خارجی
۴۷	۳-۴-۲ شرط هم خطی
۵۰	۴-۴-۲ شرط هم صفحه‌ای
۵۲	۵-۴-۲ توجیه نسبی
۵۴	۶-۴-۲ توجیه مطلق
۵۷	۷-۴-۲ ترفیع فضایی
۵۹	۸-۴-۲ تقاطع فضایی
۶۰	۹-۴-۲ شکنی دسته اشعه
۶۳	۳- فصل سه: پردازش تصویر رقومی
۶۳	۱-۳ مقدمه
۶۴	۲-۳ تصویر رقوم
۶۴	۱-۲-۳ هندسه تصویر رقومی
۶۶	۲-۲-۳ رادیومتری تصویر رقوم
۶۷	۳-۲-۳ ابعاد پیکسل
۶۸	۳-۳ هیستوگرام تصویر
۷۰	۴-۳ باریزسازی و بهبود تصویر
۷۱	۱-۴-۳ روش کشش خطی کنتراست
۷۲	۲-۴-۳ روش تعدیل سازی هیستوگرام
۷۴	۳-۴-۳ روش تصحیح گاما
۷۶	۵-۳ فیلتر گذاری مکانی
۷۹	۶-۳ استخراج لبه
۸۱	۱-۶-۳ فیلترهای مبتنی بر مشتق مرتبه اول
۸۴	۲-۶-۳ فیلترهای مبتنی بر مشتق مرتبه دوم
۸۶	۷-۳ درون یابی در درجات خاکستری
۹۱	۸-۳ عملگرهای ریخت‌شناسی
۹۴	۹-۳ تبدیل هاف
۹۹	۴- فصل چهارم: مقدمه‌ای بر تناظریابی تصاویر رقومی
۹۹	۱-۴ مقدمه
۱۰۰	۲-۴ روش‌های تناظریابی ناحیه‌مبنا
۱۰۲	۳-۴ روش‌های تناظریابی عارضه‌مبنا

۴-۴ مروزی بر کاربردهای فرایند تناظریابی در فتوگرامتری و سنجش از دور	۱۰۷
۱-۴-۴ هم مرجع سازی تصویر	۱۰۷
۲-۴-۴ بازاریابی سه بعدی مناظر	۱۱۱
۳-۴-۴ استخراج اهداف و عوارض مشخص	۱۱۲
۴-۵ چالش‌های اصلی در تناظریابی تصاویر	۱۱۴
۱-۵-۴ مشکلات استخراج عوارض	۱۱۴
۲-۵-۴ مشکلات هندسی	۱۱۵
۳-۵-۴ مشکلات تغییرهای روشنایی	۱۱۵
۴-۵-۴ مشکل دقت	۱۱۵
۵-۵-۴ دیگر مشکلات موجود در تناظریابی عوارض	۱۱۶
۵- فصل پنجم: تناظریابی ناحیه‌های مبنا	۱۱۹
۱-۵ مقدمه	۱۱۹
۲-۵ معیارهای مقایسه	۱۱۹
۱-۲-۵ معیارهای مبتنی بر مجموع قدر مطلق اختلافات (SAD)	۱۲۲
۲-۲-۵ معیارهای مبتنی بر مجموع ربعات اختلافات (SSD)	۱۲۴
۳-۲-۵ معیار CS	۱۲۵
۴-۲-۵ معیار JD	۱۲۵
۵-۲-۵ معیار ضریب همبستگی (C)	۱۲۶
۶-۲-۵ معیار اطلاعات متقابل (MI)	۱۲۶
۷-۲-۵ معیار Tanimoto	۱۲۸
۸-۲-۵ معیار تغییر علامت تصادفی (SSC)	۱۲۹
۹-۲-۵ معیار نسبت کمینه (MR)	۱۲۹
۱۰-۲-۵ معیار فاصله علامت افزایشی (ISD)	۱۳۰
۱۱-۲-۵ معیار واریانس نسبت درجات خاکستری (IRV)	۱۳۰
۱۲-۲-۵ مثال عملی از معیارهای مختلف تناظریابی ناحیه مبنا	۱۳۱
۳-۵ روند انجام و جزئیات تناظریابی ناحیه مبنا	۱۳۲
۱-۴-۵ شکل و ابعاد پنجره تناظریابی	۱۳۷
۲-۳-۵ وزن دهنی در تناظریابی ناحیه مبنا	۱۳۸
۳-۲-۵ فضای جستجو در تناظریابی ناحیه مبنا	۱۳۹
۴-۳-۵ معیار پذیرش تناظریابی ناحیه مبنا	۱۴۱
۵-۳-۵ دقت زیر پیکسل در تناظریابی ناحیه مبنا	۱۴۲
۶-۳-۵ محدودیت‌های هندسی در تناظریابی ناحیه مبنا	۱۴۴
۴-۵ تناظریابی کمترین مربعات (LSM)	۱۴۵

۱۵۳	۶- فصل ششم: تناظریابی عارضه مبنا: استخراج عوارض از تصاویر رقومی ..
۱۵۴	۶-۲- استخراج عوارض نقطه‌ای
۱۵۵	۶-۲-۱- الگوریتم Moravec
۱۵۶	۶-۲-۲- الگوریتم Hessian
۱۵۷	۶-۲-۳- الگوریتم (K & R) Kitchen & Rosenfeld
۱۵۸	۶-۲-۴- الگوریتم Harris
۱۵۹	۶-۵- الگوریتم SUSAN
۱۶۰	۶-۶- الگوریتم FAST
۱۶۱	۶-۷- الگوریتم سینتی بر تناسب فاز (PC)
۱۶۲	۶-۸- الگوریتم CSS
۱۷۱	۶-۹- عوارض مستقل از مقیاس
۱۷۲	۶-۱۰- تعیین نیاز مبنای عوارض بر مبنایتابع LoG
۱۷۳	۶-۱۱- الگوریتم SIFT
۱۷۴	۶-۱۲- الگوریتم های Harris/Hessian-Cap'ice
۱۷۵	۶-۱۳- الگوریتم SURF
۱۷۶	۶-۱۴- الگوریتم CenSurE
۱۷۷	۶-۱۵- دیگر الگوریتم های مورد استفاده در استخراج عوارض مستقل از مقیاس
۱۷۸	۶-۱۶- عوارض مستقل از تغییر شکل افاین
۱۷۹	۶-۱۷- الگوریتم های Harris/Hessian-Affine
۱۸۰	۶-۱۸- الگوریتم های IBR
۱۸۱	۶-۱۹- الگوریتم EBR
۱۸۲	۶-۲۰- الگوریتم تواحی متایز
۱۸۳	۶-۲۱- الگوریتم MSER
۱۸۴	۶-۲۲- الگوریتم ASIFT
۱۸۵	۶-۲۳- دیگر الگوریتم های موجود در استخراج عوارض مستقل از تغییر شکل افاین
۱۸۶	۶-۲۴- تعداد، تراکم و توزیع مکانی در استخراج عوارض
۱۸۷	۶-۲۵- کنترل پذیری
۱۸۸	۶-۲۶- مسئله کیفیت و توزیع عوارض در فضای مکان
۱۸۹	۶-۲۷- مسئله توزیع عوارض در فضای مقیاس
۱۹۰	۶-۲۸-۴-۸- الگوریتم UR-SIFT
۱۹۱	۶-۲۹-۴-۶- الگوریتم AUR
۱۹۲	۶-۳۰-۴-۶- الگوریتم AUR-Harris
۱۹۳	۶-۳۱-۴-۶-۹-۱- الگوریتم AUR-SIFT
۱۹۴	۶-۳۲-۴-۶-۹-۲- الگوریتم AUR-MSER

۷- فصل هفتم: تناظریابی عارضه مبنا: ایجاد توصیفگر عوارض

۲۲۵	۱-۷ مقدمه
۲۲۵	۲-۷ نرمال کردن عوارض
۲۲۷	۲-۷-۱ توصیفگرهای فیلتر مبنا
۲۲۹	۲-۷-۲ توصیفگر گشتاورهای نامتغیر
۲۳۲	۲-۷-۳ توصیفگر تصویر چرخش
۲۳۳	۲-۷-۴ توصیفگر بافت شکل
۲۳۴	۲-۷-۵ توصیفگر SIFT و نسخه‌های آن
۲۳۵	۲-۷-۶ تعیین جهت در الگوریتم SIFT
۲۳۶	۲-۷-۷ توصیفگر SIFT
۲۳۹	۲-۷-۸ PCA-SIFT
۲۴۱	۲-۷-۹ GLOH
۲۴۲	۲-۷-۱۰ IG-SIFT
۲۴۲	۲-۷-۱۱ موصیدگر
۲۴۳	۲-۷-۱۲ PHED
۲۴۴	۲-۷-۱۳ DAISY
۲۴۶	۲-۷-۱۴ AB-SIFT
۲۵۴	۲-۷-۱۵ CCH
۲۵۵	۲-۷-۱۶ LBP
۲۵۸	۲-۷-۱۷ LIOP
۲۵۹	۲-۷-۱۸ توصیفگر مبتنی بر خود شباهتی (SS)
۲۶۲	۲-۷-۱۹ DOBSS
۲۶۵	۲-۷-۲۰ توصیفگر های باینری
۲۶۵	۲-۷-۲۱ BRIEF
۲۶۷	۲-۷-۲۲ BRISK
۲۷۰	۲-۷-۲۳ توصیفگر خطوط

۸- فصل هشتم: تناظریابی عارضه مبنا: تعیین مطابقت عوارض و حذف اشتباهات

۲۷۳	۱-۸ مقدمه
۲۷۳	۲-۸ معیار مشابهت میان توصیفگرهای
۲۷۵	۲-۸-۱ فاصله با فرم کوادراتیک
۲۷۵	۲-۸-۲ فاصله نظیر
۲۷۵	۲-۸-۳ Kolmogorov-Smirnov
۲۷۶	۲-۸-۴ EMD

۲۷۷Mahalanobis فاصله ۵-۲-۸
۲۷۷۶-۲-۸ فاصله مبتنی بر رتبه
۲۷۸۳-۸ مقایسه توصیفگرها و حذف تناظرهای اشتباه
۲۷۹۱-۳-۸ برسی سازگاری هندسی
۲۸۰۱-۱-۳-۸ استفاده از یک مدل تبدیل سراسری و روش کمترین مربعات
۲۸۱۲-۱-۳-۸ استفاده از قید هندسی اپی بولار و الگوریتم RANSAC
۲۸۵۲-۳-۸ حذف تناظرهای اشتباه با استفاده از نسبت فوائل
۲۸۷۳-۳-۸ روش‌های تناظریابی مبتنی بر مثلثبندی
۲۸۹۴-۳-۸ تناظریابی گراف، الگوریتم GTM
۲۹۲۵-۳-۸ ذf اشتباهات به صورت محلی با استفاده از خوبه‌بندی
۲۹۷۳-۸ ۱ خوبه‌بندی عوارض و پالایش خوبه‌ها
۲۹۹۱-۳-۸ برسی مجدد سازگاری تناظرهای حذف شده
۳۰۱۶-۳-۸ تناظریابی سی‌سی‌شکه‌های کنترل
۳۰۲۱-۶-۳-۸ ای‌د شبکه‌شنتر
۳۰۴۲-۶-۳-۸ تناظریابی نا-نشان
۳۰۶۳-۶-۳-۸ انتخاب پارامترها مقدار بد آستانه
۳۰۹۴-۸ بهبود دقیق تناظریابی عوارض نابهای الگوریتم OLSM
۳۱۷۹-۹ فصل نهم: پیاده‌سازی و ارزیابی نکوردهای تناظریابی
۳۱۷۹-۹ مقدمه
۳۱۷۱-۱-۹ تصاویر مورد استفاده
۳۱۷۲-۱-۹ معیارهای ارزیابی
۳۲۱۹-۹ ارزیابی الگوریتم‌های استخراج عوارض نقطه‌ای
۳۲۶۱-۲-۹ جزئیات پیاده‌سازی الگوریتم‌های استخراج عوارض نقطه‌ای
۳۲۷۲-۲-۹ یک مثال از الگوریتم‌های استخراج عوارض نقطه‌ای
۳۲۸۳-۲-۹ نتایج ارزیابی عوارض نقطه‌ای در تصاویر شبیه‌سازی شده
۳۲۸۴-۲-۹ نتایج ارزیابی عوارض نقطه‌ای در تصاویر واقعی تکسنسوری
۳۲۷۵-۲-۹ ارزیابی سرعت الگوریتم‌های استخراج عوارض نقطه‌ای
۳۲۸۶-۲-۹ خلاصه نتایج و بحث در ارزیابی عوارض نقطه‌ای
۳۳۹۹-۹ ارزیابی الگوریتم‌های استخراج عوارض ناحیه‌ای
۳۴۱۱-۳-۹ یک مثال از الگوریتم‌های استخراج عوارض ناحیه‌ای
۳۴۴۲-۳-۹ نتایج ارزیابی عوارض ناحیه‌ای در تصاویر شبیه‌سازی
۳۴۶۳-۳-۹ نتایج ارزیابی عوارض ناحیه‌ای در تصاویر واقعی تکسنسوری
۳۴۹۴-۳-۹ نتایج ارزیابی عوارض ناحیه‌ای در تصاویر واقعی چند سنسوری
۳۵۲۵-۳-۹ ارزیابی سرعت الگوریتم‌های استخراج عوارض ناحیه‌ای

۳۵۲	۶-۲-۹ خلاصه نتایج، بحث و ارزیابی الگوریتم‌های استخراج عوارض ناحیه‌ای
۳۵۳	۴-۹ ارزیابی عملکرد توصیفگرهای موضعی
۳۵۴	۴-۹-۱ جزئیات پیاده‌سازی الگوریتم‌های ایجاد توصیفگر
۳۵۶	۴-۹-۲ نتایج ارزیابی توصیفگرها در تصاویر شبیه‌سازی شده
۳۵۸	۴-۹-۳ نتایج ارزیابی توصیفگرها در تصاویر واقعی تک‌سنسوری
۳۵۸	۴-۹-۴ نتایج ارزیابی توصیفگرها در تصاویر واقعی چند سنسوری
۳۶۱	۴-۹-۵ ارزیابی سرعت توصیفگرها
۳۶۲	۴-۹-۶ خلاصه نتایج ارزیابی توصیفگرها
۳۶۴	۵-۹ ارزیابی عملکرد الگوریتم‌های مختلف در حذف اشتباهات
۳۷۲	۶-۹ ارزیابی عملکرد روش OLSM برای بهبود دقّت تناظریابی
۳۷۷	۱۰- فصل هم: مثال‌هایی از کاربردهای تناظریابی تصاویر
۳۷۷	۱-۱۰ مقدمه
۳۷۷	۱-۱۱ هم مرتع ساری تصحییر
۳۸۲	۱-۱۲ توجیه نسبی بیان ادله سه‌بعدی اولیه
۳۹۰	۱-۱۳ ارزیابی استنار
۳۹۴	۱-۱۴-۱ ارزیابی استنار مبتنی بر تابع ناحیه‌مبنا
۳۹۶	۱-۱۴-۱۰ پیاده‌سازی روش ارزیابی تبازنی تناظریابی ناحیه‌مبنا
۴۰۱	نمانه‌های اختصاری
۴۰۵	واژه‌نامه
۴۰۷	مراجع